

**Átfogó értékelés
Szada Nagyközség Önkormányzat
2022. évi
gyermekjóléti- és gyermekvédelmi feladatainak
ellátásáról.**

Tartalom

I.	A település 2022. évre vonatkozó demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira	2
II.	Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása	2
II.1	A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága	2
II.2	Települési támogatás	3
II.3	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása	4
II.4	A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok	4
II.5	A szünidei gyermekétkeztetés	6
III.	Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	6
III.1	A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)	7
III.2	A gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok	10
IV.	A felügyeleti szervek által gyám.i, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása	13
V.	Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések)	13
VI.	A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása	13
VII.	A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb.)	14
VIII.	Összegzés	15

I. Szada Nagyközség demográfiai mutatói

Szada Nagyközség állandó lakosainak száma 2022. december 31-én **6123 fő** volt, melyből 3146 nő és 2977 férfi.

A 0-18 éves gyermekek száma 1564, melyből 786 férfi, 778 nő. Látható, hogy a teljes lakosság 25%-a kiskorú.

Szada állandó lakosainak száma életkor és nemek szerint

2021. december 31-én			
Életkor	Férfi	Nő	Összesen
0-3	139	141	280
4-14	499	480	979
15-18	140	165	305
19-62	1788	1822	3610
63-	411	538	949
Összesen	2977	3146	6123

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermekcsaládi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

II.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2022. évben havonta átlagosan 18 fő részesült, melyből havonta átlagosan 10 fő a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti *alap összegű*, havonta átlagosan 3 fő pedig a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése szerinti *emelt összegű* természetbeni támogatásban részesült. (A számszaki eltérések oka: egy-egy kérelmező több gyermekre is igényelheti a támogatást.)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre felhasznált összeg 2022-ben 213 eFt volt (ebből 174 eFt *alap összegű* természetbeni támogatásra, 39 eFt *emelt összegű* természetbeni támogatásra).

A 2022. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül senki nem tartósan beteg, fogyatékos.

A 2022. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult volt a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, és ha megfelelt a Gyvt. 21/C.§-ában foglalt feltételeknek, akkor a szüneti gyermekétkeztetés igénybevételére, továbbá a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott természetbeni támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére is.

A 2021. évben a Gyvt. 20/A. §-a alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennállt (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a tárgyév november 1-jén fennállt (a tárgyév november hónapjára tekintettel) alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az *a*) és *b*) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint 2022. december 31-én

Megnevezés	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen
Gyermekek száma	0	0	7	11	0	18
Ebből: tartósan beteg, fogyatékos	0	0	0	0	0	0

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyermekek száma szerint 2022. december 31-én

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	Összesen
	gyermekes családok száma					
Családok száma	1	3	0	0	0	4
Ebből: egyedülálló szülő	4	2	1	0	0	7

II.2. Települési támogatás

Szada Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint a felhasználása ellenőrzésének szabályait a 23/2020. (X.30.) önkormányzati rendeletében állapította meg.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások formái:

- a lakhatáshoz,
- a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- a karácsonyi ünnepek alkalmából,
- az egészségkárosodott személyek részére,
- a testi-lelki fejlesztésre szoruló személyeknek,
- a halálesethez,
- a születéshez,
- a szilárd tüzelőanyaghoz nyújtott települési támogatás.

Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a helyben biztosított egyes pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 23/2020. (X.30.) önkormányzati rendelete alapján rendkívüli települési támogatást nyújt, az olyan rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személynek, aki emiatt önmaga, valamint családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadásai miatt anyagi segísége szorul.

Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:

az élet vagy testi épség közvetlen veszélyével járó élethelyzet, az olyan vis maior helyzet, amely előre nem látott kényszerítő körülmény, elháríthatatlan akadály miatt következik be, az elemi kár, valamint a vagyoni bűncselekmény elszენvedése.

Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási gond különösen:

krónikus betegség miatti gyógykezelés, munkaviszony megszűnéséből eredő jövedelem kiesés, társadalom- és egészségbiztosítási ellátás igénylése miatti jövedelem-kiesés, a létfenntartást veszélyeztető, előre nem látható esemény miatti többletkiadás (elemi kár, egyéb természeti csapás, hirtelen jelentkező káresemény, baleset).

A települési támogatáson belül Szadán 2022. évben 6 fő részesült természetbeni, 20 fő pedig pénzbeli támogatásban. Elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulás 1 esetben volt.

Szada Nagyközség Önkormányzat Polgármesterének 2022. évben összesen 20 fő rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet kellett elutasítania. Az elutasítások oka, hogy a beadott dokumentumok alapján- vagy éppen ezek hiánya miatt- nem volt megállapítható a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet.

II.3. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A Szadai Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2022. évben 3 gyermek esetében állapította meg, hogy hátrányos helyzetű, 0 gyermek esetében, hogy halmozottan hátrányos helyzetű. Kérelem elutasítása a 2022. évben nem volt.

II.4. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai

Szadán a gyermekétkeztetésben a Gyermekélelmezési és Szociális Étkeztetési Konyha vesz részt. Az Önkormányzat fenntartásában 2022. évben egy óvoda működött: a Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde.

Székely Bertalan Óvoda-Bölcsőde

A Székely Bertalan Óvodában a 2022. évi statisztikai adatok alapján 287 férőhelyen 263 gyermek volt. Ebből 4 SNI-s gyermek volt, akik plusz 8 főnek számítottak, így összesen 267 gyermek volt a tizenegy csoportban. Az óvoda kihasználtsága ebben az időszakban így 93%-os volt.

Csoportlétszám és kihasználtság a 2021/2022. nevelési évben a Székely Bertalan Óvodában

Csoport név	Süni	Ózike	Maci	Delfin	Pillangó	Napocska
Csoportlétszám	28 fő 1 fő SNI	27 fő 1 fő SNI	25 fő	23 fő	27 fő 1 fő SNI	26 fő
Kihasználtság (SNI-s gyermekek figyelembevételével)	93 %	90 %	92 %	93 %	93 %	90 %

Csoport név	Manócska	Katica	Nyuszi	Bölcs Bagoly	Mókus
Csoportlétszám	25 fő	27 fő	13 fő	17 fő	25 fő 1 fő SNI
Kihasználtság (SNI-s gyermekek figyelembe vételével)	93 %	90 %	100%	100%	100 %

Az Óvodában 2022. évben átlagban 155 gyermek volt jogosult ingyenes étkezésre.

Szadai Székely Bertalan Általános Iskola

A Szadai Székely Bertalan Általános Iskola 2022. évben fennálló statisztikai adatok alapján az intézményben 445 gyermek tanult.

A 2022. évi statisztikai adatok alapján a tanulólétszám megoszlása a következőképpen alakult:

Feladat-ellátási hely:	Férőhelyek száma	Tanuló létszám	Kihasználtság
Szadai Székely Bertalan Általános Iskola	500 fő	445 fő	89%

Alsó tagozatos tanulók száma 241 fő, a felső tagozatos tanulók száma 204 fő.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók: 83 fő

Különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók száma összesen: 164 fő

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: 15 fő

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: 68 fő

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma a 2022. évi statisztikai adatok alapján.		
	Hátrányos helyzetű gyermekek száma (2H)	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (3H)
Szadai Székely Bertalan Ált. Isk.	1 fő	0 fő
Összesen:	1 fő	0 fő

Magántanulók száma 4 fő.

A magántanulói jogviszonyt szakértői és orvosi vélemény alapján, szülői kérésre biztosítják.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 7 fő

Napközis gyermekek/iskolaotthonos gyermekek száma: 232 fő

Tanulósobai foglalkozást igénybe vevő gyermekek száma: 256 fő

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma: 4 fő

Veszélyeztetett tanulók száma: 12 fő

Az oktatási intézmény által nyújtott egyedi, saját szolgáltatások típusa, a szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma: (Korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, fejlesztőpedagógiai foglalkozások stb.): 150 fő

Korrepetáláson és felzárkóztató foglalkozáson 270 fő vesz részt magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvből, fejlesztő foglalkozásokon a tanulók közül 80 fő vesz részt, ők azok, akik beilleszkedési, magatartási vagy tanulási nehézséggel küzdenek. Őket a Szakszolgálaton és iskolán belül alkalmazott fejlesztő pedagógusok fejlesztik, ezen kívül a beintegrált SNI-s tanulókat – 15 fő - heti 2 alkalommal kiscsoportos formában fejlesztik gyógypedagógusok.

A szülők legtöbbször együttműködőek. Az oktatási intézmény munkatársai azt tapasztalták, hogy nem minden szülő tud megfelelő határozottsággal, következetességgel fellépni gyermeke érdekében, s e mögött a szülők tudatlansága, iskolázatlansága, érdektelensége is állhat. Beismerték, hogy nevelési módszereik gyakran szenvednek csorbát és csak nehezen, közös együttműködéssel lehet javítani a problémákon. A szülőkkel való kapcsolattartás jónak mondható, bár önmaguktól kevesen érdeklődnek gyermekük tanulmányi eredménye, magatartása felől. Fontos és hasznos a családokkal való személyes találkozás. Sok háttér információt tudhatnak meg a gyermekekről és az adott problémákról egyaránt.

Az intézményben 2022. január 1. - 2022. december 31. közötti időszakban 351 fő/nap vett részt a gyermekétkeztetésben, melyből 100 %-os támogatásban részesült 14 fő 50 %-os támogatásban 126 fő teljes térítési díj megfizetésére volt köteles 211 fő.

II.5. Szünidei gyermekétkeztetés

Szada Nagyközség Önkormányzata a 2022. évben a tavaszi szünidőben 3 gyermek (4 fő volt jogosult), a nyári szünidőben is 3 gyermek (4 fő volt jogosult), az őszi-téli összevont szünidőben pedig 5 gyermek (5 fő volt jogosult) részére biztosította az ingyenes napi egyszeri meleg étkeztetést (ebéd).

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

III.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait a Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ (továbbiakban: SZAK) látja el.

A törvényi változásoknak megfelelően a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan, egy szervezeti és szakmai egységben működhet. Ennek megfelelően:

- Szada Önkormányzat feladatkörébe a települési szintű minimumszolgáltatások és általános segítő feladatok biztosítása *Család- és Gyermekjóléti Szolgálat* keretében.
- Járási szinten a Gödöllői Forrás Család- és Gyermekjóléti Központ keretében biztosított a járás lakosainak ellátása, mely feladatok a hatóságilag érintett esetekkel kapcsolatos tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása (jogi segítségnyújtás, kapcsolat ügyelet, készenléti szolgálat).

Az ellátórendszeren belüli feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok munkatársai között. A hatékony együttműködés érdekében a szolgálatok rendszeres kapcsolatot tartanak a Központ szakmai vezetőjével és az esetmenedzserrel, továbbá havi rendszerességgel részt vesznek a Központ által szervezett eszmegbeszéléseken.

Az intézmény tárgyi feltételei:

Az intézmény minden szakmai követelménynek maximálisan megfelel. Biztosítva van a kliensek számára a segítős beszélgetésekhez szükséges intim környezet. Az intézményben elkülönül egymástól a két szakmai egység a dolgozó szobák és az ügyfélfogadó helyiségek tekintetében. A közösségi helyiségek közös használatban vannak. A technikai felszerelés megfelelő, minden dolgozó saját számítógéppel rendelkezik, az ügyfélfogadásra kijelölt irodák szintén számítógéppel, internettel, megfelelő technikai berendezéssel felszereltek.

Az épület tömegközlekedéssel és egyénileg is jól megközelíthető, saját parkolóval rendelkezik. Akadálymentesítése a törvényi feltételeknek megfelel.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szociális törvény) 64.§-a szerinti családsegítés feladatait: a szolgáltató működési területén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekvédelmi Törvény) 39. §-a és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat: szolgáltató működési területén a gyermek testi és lelki egészségének, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családsegítés gyermekjóléti szolgáltatás elősegíti a szociális munka eszközeivel és módszereivel (családgondozás) a problémák komplex módon való kezelését, a családokban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárást, a problémamegoldást. Módszerek: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézésben segítségnyújtás, adományok közvetítése.

A családok segítése érdekében a törvényi előírásnak megfelelően jelzőrendszeri felelős látta el a településen a kapcsolattartás, jelzőrendszeri értekezletek, szakmai megbeszélések, éves jelzőrendszeri értekezletek lebonyolításával kapcsolatos feladatokat. Nagy hangsúlyt fektetnek a rendszeres és személyes konzultációkra, esetmegbeszélésekre és a szakmaközi megbeszélésekre is. A jelzőrendszer megfelelő, hatékony működése elengedhetetlen, mivel a családsegítő által nyújtott segítségnyújtás feltétele az intézményekkel, szakemberekkel történő szoros együttműködés.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. Erre 2022. évben 6 alkalommal került sor.

A jelzőrendszer az alábbi közös tevékenységeket valósított meg az elmúlt évben:

Esetkonferencia: 12 alkalommal (45 fő)

Esetmegbeszélés: 9 alkalommal (19 fő)

Jogszabályváltozásról információnyújtás folyamatosan.

Éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása: 2022. február 22.

A szakmaközi egyeztetések során sor került az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködésének koordinálására, munkák összehangolására. A szakmaközi együttműködés megerősödése és a közös feladatellátás lehetőségeinek még jobb kihasználása jellemezte a tavalyi évet.

2022-ben a szolgálatnál megjelent igénybe vevők száma nem és korcsoport szerint fő

	Nő	Férfi	Összesen
Együttműködéssel	28	16	44
Nem együttműködéssel	332	259	591

Korcsoport	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	Összesen
Együttműködéssel	1	7	9	4	0	8	12	3	0	44
Nem együttműködéssel	14	47	53	38	56	71	126	98	88	591
Összesen	15	54	62	42	56	79	138	101	88	635

A szolgáltatást igénybe vevő személyek száma elsődleges probléma szerint:

Probléma típusa	fő
Életviteli	50
Családi-kapcsolati konfliktus	14
Családon belüli bántalmazás	0
Gyermeknevelési	7
Gyermekintézménybe való beilleszkedés	4
Magatartászavar, telj. zavar	5
Szenvedélybetegség	3
Fogyatékoság	1
Pszichiátriai betegség	2
Egyéb egészségi probléma	4
Foglalkoztatással kapcs.	2
Anyagi	10

A szakmai tevékenységek adatai:

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	499	140
Segítő beszélgetés	488	105
Tanácsadás	506	77
Ügyintézéshez segítségnyújtás	476	42
Konfliktuskezelés	20	7
Kríziskezelés	4	4
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez pénzbeli	48	48
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez természetbeni	20	20
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	5	10
Közvetítés Család- és Gyermekjóléti Központhoz	5	10
Esetkonferencia	10	42
Esetmegbeszélés	15	18
Jogi tanácsadás	6	6
Szakmaközi megbeszélés	6	
Pszichológiai tanácsadás	22	110
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	45	52
Családlátogatás	503	102
Adományközvetítés	130	600
Összesen:	2814	1403

Együttműködési megállapodás alapján nyújtott szociális segítő tevékenység

Megnevezés	Szolgáltatásban részesülők száma
Saját ügykörben végzett tevékenység	32
Egyéni gondozási nevelési terv megvalósításában központ által bevonva	12
Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú anya gondozása	0
Összesen	44

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a szakmai tevékenysége során törekszik, hogy pontosan és határidőben történjenek a szakmai tevékenységek, a családok és gyermekek érdekeit szem előtt tartva. A szakmai munka során törekszenek a multidiszciplináris együttműködésre, a rendszerszemléletre és a magas szakmai színvonalra.

A családsegítők a szociális segítőmunka keretében az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba vették és mozgósították az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat részére a problémajelzések döntő többsége a helyi köznevelési intézményekből érkezik. A szülők folyamatosan kapnak tájékoztatást az igazolatlan hiányzások jogkövetkezményeiről és a gyermek fejlődésére gyakorolt hatásáról, azonban ez sokszor nem jelent számukra visszatartó erőt a gyermekek elhanyagolása tekintetében.

Az iskolából érkező jelzések jelentős részét még mindig azok az adatlapok teszik ki, melyek magatartásproblémákról, beilleszkedési nehézségekről, szocializációs problémákról, agresszivitásról számolnak be. A problémák oka esetenként a szocializáció hiánya, a rendszer-és szabálynélküli mindennapok, a rossz szülői minta és a nem megfelelő gyermeknevelési módszerek alkalmazása. A szülői elhanyagolás jelentősége is felmerül, hiszen a gyermekek egy része gyermekpszichológiai kezelés alatt áll, rendszeresen kell gyógyszert szedniük, azonban a gyógyszerek nem mindig hatnak megfelelően, valamint az is előfordul, hogy a szülők nem megfelelően adagolják, vagy nem váltják ki a gyógyszert, nem viszik el a gyermeket kontrollvizsgálatra, a gyermek pszichés problémáit elbagatellizálják. A problémajelző adatlapokból kitűnik, hogy a pedagógusoknak nincs eszközük a gyermekek magatartásproblémáinak kezelésére.

III.2. Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek mentális gondozásának biztosítása

Gyermekek napközbeni ellátása - Bölcsőde

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. Törvény, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szabályozza a gyermekek napközbeni ellátásának formáit. Szadán a Székely Bertalan Óvoda-

Bölcsőde biztosítja a családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését napközbeni ellátás.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 46.§ (1) bekezdése értelmében (egészséges gyermek esetén) egy csoportban legfeljebb 12 gyermek nevelhető, gondozható, a (2) bekezdése szerint, a bölcsődei csoportban, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható. Jellemzően azonban a napi ellátotti létszám nem haladja meg az engedélyezett csoportonkénti létszámot.

Bölcsődéink átlagos kihasználtsága a felvett gyermekek arányában 2022 évben: 100%

Bölcsődéink éves kihasználtsága az engedélyezett létszámhoz viszonyítva: 100 %

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a családban nevelkedő - 20 hetes-3 éves - korú gyermekek napközbeni kisgyermek ellátását, gondozását és nevelését biztosító szolgáltatás. A gyermek nevelésében a család elsődlegessége mellett a bölcsőde kiegészítő szerepet kap. Végzi a sérült gyermekek korai rehabilitációs célú gondozását a gyermek 6 éves koráig integrált csoportban. Nevelési tanácsadással segítjük a kisgyermekes családokat. Fontosnak tartjuk, hogy a bölcsőde és a szülők igénye összehangolt legyen.

A személyi és tárgyi feltételek biztosításán túl olyan nevelési légkört alakítunk ki és tartunk fenn, amelyben a gyermek jól érzi magát, szívesen jön a bölcsődébe és optimális testi-lelki fejlődése biztosított. A bölcsőde nyitottságának, családbarát jellegének megőrzése minden dolgozónk elsődrendű feladatai között szerepel. A szülő akkor lesz elégedett a szolgáltatással (alapellátási csoportban, szolgáltatási csoportban), ha nyugodt szívvel hagyja gyermekét a bölcsődében, igényeit maximálisan figyelembe veszik, bizalmas kapcsolatot tud kialakítani a kisgyermeknevelővel a gyermek érdekében, valamint a gyermeke jól fejlődik.

A Szadai Bölcsőde 2022. évi szakmai tevékenysége

A bölcsődék feladata

A bölcsődében a gyermekjóléti alapellátás részeként, a családban nevelkedő kisgyermek (20 hetes kortól 3 éves korig) napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végzik. A bölcsőde olyan ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

Feladatuk a harmonikus testi-szellemi fejlődésnek segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A szülők kérésére és a szakemberek (orvos, szaktanácsadó, bölcsődevezető, gyógypedagógus) javaslata alapján a gyermekek 4. életévük betöltését követő augusztus 31-ig gondozhatók a bölcsődében. A gyermekek bölcsődében történő elhelyezését a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a körzeti védőnő, a házi gyermekorvos, család- és gyermekjóléti szolgálat, család- és gyermekjóléti központ és a gyámhatóság is.

Bölcsődéinkben a Szakértői Bizottság javaslata alapján helyet kapnak a sajátos nevelésű igényű gyermekek is. Két főállású, úgynevezett utazó gyógypedagógus bölcsődéinkben korai fejlesztő munkát végez- rendszeres szaktanácsadást nyújtanak a kisgyermeknevelőknek a napi fejlesztési igények kielégítése céljából, kapcsolatot tartva a korai fejlesztővel.

Bölcsőde alapfeladatait olyan magas szinten kell ellátni, hogy modell értékű legyen a térségben működtetett, illetve a térségben kialakításra kerülő bölcsődék számára.

Speciális feladatok szervezése

- a) Partneri kapcsolatot alakít ki a járáshoz tartozó napközbeni ellátási formákkal.
- b) Szakmai megbeszéléseket, tapasztalatcseréket szervez, tanácsokat ad és konzultációs lehetőséget biztosít a területéhez tartozó bölcsődék, napközbeni ellátási formák számára.
- c) Szakmai rendezvényeken és társterületek rendezvényein vesz részt.
- d) Segítséget nyújt új ellátások megszervezéséhez, új módszerek bevezetéséhez.

A bölcsődei nevelés alapelvei

- a) a család rendszerszemléletű megközelítése
- b) a koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása
- c) a családi nevelés elsődleges tisztelete
- d) a kisgyermeki személyiség tisztelete
- e) a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe
- f) a biztonság és a stabilitás megteremtése
- g) fokozatosság megvalósítása
- h) egyéni bánásmód érvényesítése
- i) gondozási helyzetek kiemelt jelentősége
- j) a gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

Az intézmény olyan pluszt tud adni a családnak és a gyermekeknek a képzett kisgyermeknevelőivel és az alkalmazott nevelési módszereivel, mely a gyermek fejlődését, közösségi szocializációját a 0-3 éves korban a legintenzívebb módon fejleszti, és a kreativitást növeli. A Szadai Bölcsőde olyan családbarát bölcsődéként kíván működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségletével, megfelel a szülők igényeinek.

A bölcsőde minőségpolitikája

A minőségbiztosítás fontos elemei a személyi és tárgyi feltételek, a dolgozók képzettsége, szakképzése és továbbképzése. A minőségi munka célok kitűzése nélkül nem érhető el, a cél elérése után elemzésre és további javításra, ellenőrzésre van szükség. A napközbeni kisgyermekellátás területén figyelembe kell vennünk a gyermek, a család, a társadalom és a szolgáltató igényeit. A bölcsődében a gyermek, ill. a család a szolgáltatást igénylő, a „vevő”, az ő elégedettsége mutatja a szolgáltató minőségi munkáját.

Szakmai munka

- A legkorszerűbb gondozási, nevelési irányelvek alkalmazása.
- Az igények maximális kielégítése.
- Az igényelt új szolgáltatások bevezetése.
- A bölcsődei ellátás összhangba hozása a szükségletekkel és az elvárásokkal.
- A szakmai igényesség mellett a tudás, a kisgyermeknevelők alap- és speciális képzése.
- A minőségi rendszer megvalósítása.

Étkeztetés adatai 2022. évben:

A Bölcsődében a gyermekétkeztetésben minden gyermek részt vett.

A gyermekek a korszerű táplálkozási elvek és a nyersanyagnorma figyelembevételével megkapják mindazt a rendeletben előírt fontosságú ételmi anyagot, ami az egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen.

IV. Az ellenőrzések tapasztalatai

Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ

A Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központban 2022 évben a Kormányhivatal éves munkatervének megfelelően ellenőrzést végzett, hogy az engedélyes a jogszabályokban, és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e. Az ellenőrzési eljárás során a Kormányhivatal hiányosságokat nem állapított meg

V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

2023. évben is nagy figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, látókörünkbe került családok támogatására. A rendszeres családlátogatás, környezettanulmány készítése elengedhetetlenül fontos. Az Önkormányzat a jövőben is arra törekszik, hogy fennmaradjon a rendszeres és jó munkakapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival (orvos, védőnő, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, intézményvezetők, rendőrség, gyermekjóléti szolgálat, kormányhivatal), és egymást tájékoztatva végezzük feladatainkat a gyermekek jólétének és biztonságának érdekében.

A jelzőrendszer tagjai rendszeresen konzultáltak egymással a családok helyzetéről, a gyermekekkel kapcsolatban felmerülő problémákról, közösen próbáltak segítséget nyújtani azok megoldásában.

Nagyon fontos lenne, hogy a problémákkal küzdő családokat, olyan élethelyzetbe hozzák, ami segít kiemelni őket a hátrányt okozó körülményből, hogy megszűnjön az az állapotuk, amely a gyermekek, testi, lelki és érzelmi fejlődését gátolja.

Nem megoldott a térségben a sérült, sajátos nevelési igényű gyermekek intézményes ellátása, nagyon hiányoznak a speciális iskolák, óvodák, integráló intézmények, speciális osztályok, óvodai csoportok. Ez nagyban megnehezíti a korai fejlesztésben részt vevő gyerekek további ellátását is. Nincsenek felkészülve az intézmények a BTM-es, SNI-s gyermekek fogadására, sem személyi, sem tárgyi feltételeik nem adottak legtöbb esetben, különösen a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében.

Továbbá a jövőre vonatkozó javaslatok és célok között szerepel napjaink egyik, akut szociális problémája a családokba begyűrűző társadalmi-gazdasági változások okozta rosszul működő családdinamika. A családok egyre kevésbé tudnak megbirkózni a gyermeknevelés felelősségével, a szülőikötelezettségek teljesítésével. Ennek egyik oka lehet a családokba megjelenő negatív társadalmi változások (pl.: munkanélküliség) ugyanakkor legalább ekkora probléma lehet a szülők felkészületlensége a gyermekvállalásra, gyermeknevelésre. A család a gyermek elsődleges szocializációjának a színtere, az itt tanultak határozzák meg a későbbi viselkedést, intézményi beilleszkedést és a társas kapcsolatok későbbi alakulását. Ezért igen fontos, hogy a családokban felmerülő gyermeknevelési problémák, interperszonális kapcsolati zavarokat a lehető legkorábban felismerjük és kezeljük. Egyre több család életében megjelennek az anyagi nehézségek is.

VI. A bűnmegelőzési program, valamint a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának bemutatása

Bűnmegelőzésben, prevenció munkában szerzett tapasztalatok

A Szadai Székely Bertalan Általános Iskola és a rendőrség közötti kapcsolat kiváló. Az előadások során bűnmegelőzési kisfilmeket vetítenek le, melynek segítségével hatékonyabbá kívánják tenni a bűnmegelőzést, hatással lenni a diákokra. Az „Iskola rendőrök” részt vesznek szülői értekezleten, évnyitókon, tanévzáró ünnepeken. A bűnmegelőzés minden korosztályt érint, minden tagjának szól, de a legkiszolgáltatottabb réteg a gyerekek mellett, az idősebb korosztály, a nyugdíjasok. Koruknál fogva hiszékenyebbek az átlagnál, ezáltal potenciális áldozata a sérelmükre elkövetett vagyoni jellegű bűncselekmény elkövetőinek.

Jellemző problémák és azok gyakorisága a fiatalkorúak körében

Egyre több család körében tapasztalható a fokozott agresszió, mint a problémák megoldásának egyedüli eszköze, alternatív konfliktuskezelési stratégiákkal nem rendelkeznek a családok, így ezt a mintát közvetítik gyermekeik irányába is. Az otthonról hozott minta növeli az iskolai erőszakos cselekmények számát. A gyermekkorúaknál felmerülő problémák szintén jellemzőek a fiatalkorúak körében is. Jellemző, hogy hiányzik a családi nevelés, a szülők személyiségének „éretlensége” tapasztalható a gyermekek nevelésével kapcsolatban. Hiányzik a tisztelet, a felelősségvállalás, egyre több gyermeknél tapasztalható szülői elhanyagolás.

Sajnos itt a szülői kontroll, törődés, illetve felügyelet hiányát látom a probléma forrásának.

A gyermekkorúak körében az internetes zaklatás, az internet nem megfelelő használatából fakadó problémák a jellemzőek. Ez sajnos igen széles körben jelentkezik, hiszen már a 3-4 éves gyermek is készség szinten használja a számítástechnikai eszközöket.

A családon belüli erőszak, bántalmazások előfordulása

A családon belüli erőszak tekintetében az elmúlt évekhez hasonlóan legtöbbször a házastársak, volt házastársak, családtagok egymást történő bántalmazásával, kiabálásokkal, veszekedésekkel, zaklató jellegű magatartásokkal valósul meg, azonban a jogsértéseket követően kibékülnek, eljárást nem kezdeményeznek. Az esetlegesen kezdeményezett eljárást a békülést követően megnehezítik, a vallomások többször módosítják, nem együttműködőek, sőt később a kezdetben ők segítő hatóságok ellen fordulnak. A családon belüli erőszak visszaszorítása érdekében alkalmazható szankció, a távoltagezés kezdeményezésére, melyre 2022-ben nem került sor végrehajtásra.

A kábítószer-prevenció helyzete

A helyi oktatási intézményben a DADA képzettséggel rendelkező bűnmegelőzési előadó több alkalommal jelent meg és tartott felvilágosító előadásokat.

A Rendőrkapitányság együttműködése más intézményekkel

Megállapítható, hogy az elmúlt időszakban a család-és gyermekjóléti szolgálatoktól kapott esetszervezésre történő meghívások száma közel hasonló az előző évhez.

Sok esetben nem kifejezetten a rendőrség hatáskörébe tartozó események kapcsán is kaptak meghívót.

A család-és gyermekjóléti szolgálattal, gyámhivatalokkal, önkormányzatokkal kialakult kapcsolat rugalmas, és kifejezetten jónak értékelhető.

Az önkormányzattal kapcsolatuk napi szintű, ezen felül járási egyeztető fórumok kerülnek megrendezésre.

VII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A gyermekek szabadidős programjának szervezését (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi) a köznevelési, közoktatási intézményeken kívül a közművelődési intézmény (Székely Bertalan Művelődési Ház és Könyvtár) és a sportegyesületek látták el. A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetek és személyek együttműködésének mind magasabb szinten történő megvalósítása a jövőben is fontos helyet foglal el az önkormányzat és az intézményeik feladatainak ellátásában.

A civil szervezetek új szint visznek a nagyközség életébe, közösségi akcióikkal erősítik a település lakosságának lokálpatriotizmusát. A helyi civilszervezetek fontos szerepet töltenek be a helyi társadalom közösségformálásában, a helyi identitástudat erősítésében.

A helyi civil szervezetek működéséhez, illetve az általuk szervezendő eseményekhez Szada Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a hatályos önkormányzati rendelete alapján egyedi elbírálás alapján biztosít anyagi forrást. Jellemzően azonban minden szervezet saját maga teremti elő a működéséhez szükséges forrást, sikerrel pályázva különböző támogatási alapokhoz.

VIII. Összegzés

Értékelve a 2022. évet megállapítható, hogy Szada Nagyközség Önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról megfelelően gondoskodik. Az Önkormányzat és az Intézmények között szoros az együttműködés, folyamatos az információcsere.

Különösen fontos továbbra is nagy hangsúlyt fektetni a gyermeknevelési, életnevelési technikák szülők számára való megtanítására.

A fejlesztés következő lépése a feltárt igények és lehetőségek összhangjának megteremtése, a szolgáltatások körének szélesítése. A szolgáltatások minőségi fejlesztését folyamatosan alkalmazni kell ahhoz, hogy az ellátások színvonala az egyes fejlesztések megvalósulásával párhuzamosan emelkedjék.

Szada, 2023. január 23.

Kerégyártó Tamás
Intézményvezető